

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Karoomi Ibaaddo Tos Tabano

Kafaramera P'awuloosa handdaa karoomi ibaaddo tos kas'aafera p'awuloosa Roomii kagiro min kawaa din halchcha mankko?abanaaye maraan isi?ekkaasayi goggoo?ororanawun yelinya. Kap'awuloosa halchcha Roomi kagiro amaniil wota goorata kic'c'ar feligure gargaarssakisoyi kasifeeni ul tos seeyiinye; ammano kakiristaanakokki gara addeesaanna Kiristaanajjol girikkisooyi ofelaraan felo kakiristaana agaalssisikkokki gara kalekalee beese sessegaa s'aafera, kap'awuloosa handdaa gama kanjiin kakkogira hikka handdaayiya.

P'awuloosa Roomii kagiro min kawaakki amaniilun nogoddatteessa farrame abbaabatere isoon ka?ebaayinarona abddi sise abbaabatere handdaakkeessawun mete tallaatto k'ofa (1:17) «Waakko tahelamatto k'ullumma ammanooyi, ammanoon laano wongalaayi mutera» ka?amara haafura laano tusara.

Esekko horenbbaan P'awuloosa hitta k'ofawwa bal?aasaa s'aafara, Ayihuudina leere Ayizaab dubba c'ubbo hegeli? kabbaraaro mankkolle maraan Waanne wota wogarin dootisara, ibaaddo Waanne wota wogarin kakkodaanddaara Yesuusa Kiristoosaa ammananooyiya, hikki Waanneta kat'aabbatara ka?usubkki raattonatikotti lazo giri ka?usub laano

P'awuloosa balzaase agaalssisara. Amaniluun Waanne wota nogodda girttowa, Ayyaana kawaakokki garane c'ubbokkona goyikokki hunnakko balchchumma beesara, foolssi 5 taa 8 geeroo P'awuloosa seera kawaanna amaniilkokki giri kafelara Ayyaana kawaakokki hunna halchcha meyyo tusara, hikka debee P'awuloosa Waa sannii tažibaaddotun kažabo halchcha orroo Ayihuudinna Ayizaab misii iinsse k'urannaamin daanddaaran? Tažamamatto hoosiinun abbaab sisin is's'aamara.

Abbaabe P'awuloosa goggotuseroo, Ayihuudi Yesuusa hažatannooni hesano halchcha kawaayya, hikki kalleera Yesuusa Kiristoosakokki garane Waa tatusero sino taffayyinnaa sannii tažibaaddo dubba wota abiinya. Halleewo kuwaarre Ayihuudi Yesuusa takkožataraan arri tažemeeyinnatto laano P'awuloosa abddatara, gudisaa P'awuloosa kakiristaana giri misii girin dootisaro kakkaleekkona Waa kažammanara ibaaddo isižisii orroo tagitto esellaa raa kageelaanjee sesseyiin isoon kadootisaro laano agaalssisara, Waawun handdaanokkokki gara, kiristaanajjol ulkkisoowunna isižisi orroo kažabaan odonnatin tasammuu aalantti takeyaatto hoosiinun kalekalee beese agaalssisara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Kažabera

Hikka mas'aafaa mete tallaatto k'ofa tos tabano
1:1-17

Fayyinna ere kažibaaddowun kadootisaro laano
1:18–3:20

Kafayyinna raa kawaa 3:21–4:25

Kiristoosaa kahelamaro kažusubkki giri 5:1–8:39

*Isira?eel halchcha kawaati 9:1–11:36
 Takiristaana yadalii 12:1–15:13
 Gudisanona nogodda 15:14–16:27*

¹ Kayesuusa Kiristoosa diyyiinna kafaramero liin ka?uumamerokkona wongala kawaatun woyyuu kalleero P'awuloosakko kafaramero handdaaya.

² Haanssun wongala kahegeroo tonsse k'ulluukki mas'aafayi t'ayite Waakko abddi sisanttetta.

³ Hikki wongalana ere maraan sooyi sannii tadaawutekko mankkolleewun,

⁴ K'ulluukki Ayyaanakkeessayi ade goyikko kiyaanokokki ka?atii hunnaayi ere kawaa lee mankkomute maraan Goottakkaani Yesuusa Kiristoosa maraanya.

⁵ Usu kakiristoosa megeeyi Ayizaab dubbaa goggo?ammannoonna goggo?ajajaamiroon yelin usukokki garane kafaramero tayelssisso sino no atannenna.

⁶ Isin metekisinuun oyesuusa Kiristoosa gogolleetawun Waa o?uumero orrokkottan.

⁷ Waayi ogeelaantteettanna k'ulloolee liin o?uumanttettan Roomii ogittan dubbaan,

Waa Aabbokkaani, Goottaa Yesuusa Kiristoosa sinonna nogodda isinuun halleeto.

P'awuloosa Roomi din ka?abanaaye halchcha

⁸ Dubbaankko t'aye, ammanokkisin alami dubbaa mankkomaalssamero maraan isin dubbaan ani Waa Hedokkee kayesuusa Kiristoosa garane galataara.

9 Arggetto ebikkeeyi ani isin goggoshaadaroo, każere wongala lallabaanoo wodanakko ani kakkonhanddara Waa usu atokkeeya.

10 Arggetto ebikkeeyi ani isin shaadara, gidda ade fezi tawaayi ani isin tos goggożemeeroon raa iin goggobanamiro ebaatara.

11 Goggożataattaanun isin kayello ayyaanakkokki ilabo belżeesi sisininna din haalchara.

12 Hikkina isinna aninna metemetekaani ammanoo isiżiżorroo goggożataannonya.

13 Abbilaalttee!* Ayizaab orroo Waa każammanaro ibaaddo goggohelayeroo, isin orroo usumalee Waa każammanaro ibaaddo helayiin dootere, ayesuun gożameen kamooggan goorata isin tos emeeyin k'oppee giraan, gidda gin geggaanawaattikkee goggożaddeessanun dootara.

14 Kagirikki ibaaddowunna leere koonna kakkasootun, k'aroleewunna leere oshaadootun wongala agaalssisin ani anza aba.

15 Roomii ogittaan isinuunna wongala lallabin ani kakkonhalchchaara haanssunya.

16 Ani wongalaayi lakkomullaaro; hikkina horaarjje Ayihuudin debeenna Ayizaabn każammanaro dubbaan hunna kawaayya.

17 Wongalaayi k'ullumma tawaa muttetta; k'ulluukki ammanoo girara amame goggos'aafamerooya; «k'ullummana horaarjjekko taagachcho geeto kakkohelamatta ammano kaalaaliya.»

Engge tawaa ibaaddo gutii

* **1:13** Abbilaalttee każamara haafura abbalaalnne adereya.

1:16 Mar. 8:38.

¹⁸ Meellaneeyi rummi buk'een ożaberaan, Waa abssiwaattitisoyinna meellanettiso dubbaa gutii engge tawaa daruurkko emeeyinatta.

¹⁹ Gara kawaa addeesano kadaanddamara isoo dollee każaddeesameya; aalanttina Waa isoon addeesisera.

²⁰ Alami aroomet't'aamekko haggażabegure tamutoon yadalii tawaa hikkina jiruu jiroommakki hunnana Hedo laanokkeessa usu tamet'eero met't'a dubbaa gutii mutara; haanssun ibaaddo kabbaasaro baasuun kakkożaalaro lakkosiseen.

²¹ Iso Waa gomalabeenna duuddo Hedo laanokkeessa lakkokabajee; galatana lakkosiseen; ayesuun gożameen yaadakiso il kallayikkina tashaadon wodanattiso tadtuudde leete.

²² K'aroonna gożameenna gowoolee leen;

²³ Arddokki Waakotti kabaja kagowaaro ibaad-donna kimbirijool, sulaalenna ulii tagitamatto met't'akotti middi aani kamet't'aameroon kabaja siseen.

²⁴ Haanssun Waa c'ubboo tażammagantetto wodanattisookokki halchcha isi isirroo maarkkiso goggobattoysisarawun k'ullumma kallayitti esella tasooyetun roorise sise.

²⁵ Hikkina kakkonlleera rummi tawaa t'araa mankkożiggilisseen maraan, kamet't'erokotti banżee kamet't'amero mankkohedoyisateen maraanna mankkohanddayeen maraan, kamet't'eera jiruu jiroommaan kasommaasameya; hamienzi.

²⁶ Hitta aalanttii Waa iso kamulliisiro halchchakkisoowun roorise sise, heleelkisona

ade yadaliittisoowun tadootisatto esella yadaliittisoo talleennoon eseellaan iggiliseen.

27 Usumaleenna babbaar yadaliittisoowun kadootisaro heleelne wota eselano iiseengureen isi isirroo halchcha kasooyetii gubateen; babbaar babbaarnne wota huddure; omeellan felo²ottisowun tadootisatto murro metekisooyi gutii keenateen.

28 Hikkakkona karoore yaadakisooyi Waa mal-abano la²o lakk²abo amanokko kakkeeyi, felin kandootisoon goggofellaawun Waa la²o kallayitti sammuuuwun roorise iso sise.

29 Haanssun baasi, meellanee, gap'igap'aano, miigge, t'iibbe, neefo lagadano, enggee, sobano, kameellanee halchcha dubbaa o²zammagameeraan, usumaleenna ohamataraanyan;

30 Ibaaddo mege obaasaraan, Waa odiidaraan, ohabaararan, koorameessana ifissaaddoleyan; meellane kakkofelaraan raa odootaran, o²zumuleeraawun o²ajajaamoon,

31 Oshaadoon, ta²ameen ofuraraan, geelanje kallayin²ina shaaga kallayin²riyan;

32 Hikka ofelaraan dubbaan goyi dootisara; ka²amaro likkiikki kalleero seera kawaa addeesa giraan hikka ayees felano kaalaal anlleennon gi-raan hin²a aanzin²i felo kafelaro ibaaddona ataay-isaran.

2

Firddaa kawaa

1 Haanssun kakkalee ibaaddo gutii kafirddatta ati, kakk²aalatto lakk²abtto; kakkalee ibaaddo gutii firddaa isizoottaa gutii firddatta; hassu ati

kafirddiitetta ibaaddoti kafelero atina mankkofe-latto maraanya.

² Hikkamalee ofelaraan gutii firdda kawaa likkii laano kanssowa.

³ Goortta ati ibaaddoti kakkalee gutii firddaa, usuwa kafelatto golletee firdda kawaakko ka-hesso aani laara?

⁴ Muu anjjire tawaa c'ubbokko gula galano tos tageggeesatto laano anzaaddeson idanena daand-daanona, obssikkotti durumma tuffaatta?

⁵ Ayesuun gozameen taduuddena c'ubbokko gula tagaloon wodanattaakotti aalantti likkiikki firdda takkozemetaro taenggee arri tawaayi isizoottaayi gutii engge goggojiinaatto yelatta.

⁶ Waa ibaaddon mete metee feloozotteessakki malee sisinara.

⁷ Kazidan kalleero ataayi felanoo kabajana, gaashana odootatarawun jiruu jiroommakki giri Waa sisinnara.

⁸ Ayesuun gozameen isi ogeelataraan rummi iiseen meellane felaa osesseetaran gutii firdda kawaanna engge ginnatta.

⁹ Meellane kafelero ibaaddo dubbaa gutii t'ayi Ayihuudin esekko Ayizaab gutii rakkoonna c'inik'k'ii leeta.

¹⁰ Ayesuun gozameen tazman kafelaro ibaaddo dubbaa gutii t'ayi Ayihuudin esekko Ayizaabn galata, kabajjana nogodda leeta.

¹¹ Waa maayyoonna lakkozululisaro.

¹² Seera kamuse kallayii c'ubbo kafele dubba seera kallayii bayinara, seera isoon giraan c'ubbo ofelaraan seeraayi firddaaminaran.

¹³ Aalanttina Waayi horee kulloolee ozamamaraan seeraan oajajaamaraan kuwaarre

seera omaalaraan lakkoyaan.

¹⁴ Seera kamuse kallayikki Ayizaabl goggokasanayenii seera kasegaaro ayees felaraan hitta aalantti seera gowaattamena kakkiso kakkasanaayen seera mankkozabaan maraan felin kadootisaro kasaanwa.

¹⁵ Hikkina yadaliittisooyi seera kamuse kasegaaro ayees dubba wodanattisooyi kas'aafamero laano tusara; adena Samuuttiso isoon ato laatta; sammuutiso arri toottoo wok'asaatta; arttoottoonna gargaaratta.

¹⁶ Hikkina kakkolinnaani kazagaaalssisero kwongala haafura malee Waa Yesuusa Kiristoosa tonsse ibaaddo kafelero siyame kagiro ayees gutii takkofirddinaro arrii kazagadeesame leera.

Ayihuudina seerakisoo

¹⁷ Ati ani Ayihuudiya gozantte, seera kamuse kaammanattona Waanne wota tagitto esellaa kakkooraatta,

¹⁸ Ati fezi tawaa addeesatta; Seera mankkozagaaalssattetto maraan taqidan felano kassowa.

¹⁹ Ati ilzo odeyaannotun horehayite kageggeesatto gollete, mugud ogiranunna ifa laanokkaa isi?oottayi kaammanaatto gollete;

²⁰ Seeraayi tahelattetto k'arummakkona rummikko kakkeeyi kakasootun gorssa sisaa, yiis Kazagaaalssisatto gollete.

²¹ Goortta ati kakkalee kazagaaalssisatta isi?oottaa lakkagaalsissaattoya? Aroohette antte kasegaatta ati metekkaawun hetatta.

²² Ati ibaaddone sharmmut'aano lakkodootis-aro ka2amatta atiwa sharmmut'aatta; ati tolchcha kadiidatta min ka2ebi saamatta.

²³ Ati seeraayi kakkooraatta seera baasaa Waa yeraasatta.

²⁴ Hikkina, «Aalantti tattisinii mege kawaan Ayizaab dollee habaaraminara» amame goggos'aafamerooya.

²⁵ Ati seera kamuse ka2ooraatto golleete hamas's'isamano la2o abowa, seera kamuse kabbaasatto golleete ati adde kahamas'iisamoona giro aani laatta.

²⁶ Anhamas'iissamooni ogiraan seera kamuse ka2ajajaaro ka2oorataraan golleen, kahamas'iisamero aani lakkotootamaranya?

²⁷ Ati, kas'aafamera seera kamusee giraanna kahamas'iisanttetto leete giraan seera gobaasse sooyi kahamas'iisamoona giro leete seera ta2ooraatta ta2ayizaab una ku gutii firddinnatta.

²⁸ Ibaaddoti koo oguute oolaali ani Ayihuudi leera gozame Ayihuudi lakkollaaro, karrummii hamas's'isamano kasaree kasooye seera lakkoyo.

²⁹ Ayesuun gozameen ibaaddoti koo Ayihuudi kakkollaara ka2orroo ayyonnati Ayihuudi lii gomuteya; hamas's'isamano karrummii hamas's'isamano kakkollaara kas'aafamero seera kamuseeyi anlleennon giraan ayyaanaa wodanakko hamas's'isamano golleeya, hikka aankkikki ibaaddokko galata kakkohelatara Waakkoya kuwaarre ibaaddokko lakkoyo.

3

¹ Hayya Ayihuudi laanokkotti la²⁰ metta?
Hamas'issamano me la²⁰ aba?

² Maamisikki raadiinna Ayihuudi laano la²⁰
tammooggantta, dubbaankko t'aye haafura
kawaa hadaraa kakkonsisamera isoonya.

³ Ayihuudikko kookkoonna ammano gowaayi-
gireen ammano waattikkiso abddamano kawaa
la²⁰ kallayikki yelara?

⁴ Duuddo lakkoyello! Ibaaddo dubba
t'araameessa golleenna, Waa gozameen
karrummiya;
«Haafurakaakko kakkeey karrummii laatta;
Diinakkaanna firddaa awodinatta» amame
goggos'aafamerooya.

⁵ Meellanetaani k'ullumma tawaa aaloo
tatusatto golleete me amin daanddaanna?
Waa noo gutii enggetatteessa keenano rummi
kafirddaro lakkoyo amanoya? Yaada ka²ibaaddo
aani ayeesara amanoya.

⁶ Ogiraan haa liin lakkodaanddaaro; hikka-
malee lii girewa Waa alamii gutii misii firddin
daanddaara?

⁷ «Ani t'araameessa laano Waakkotti rummi ka-
tusarona, kabaja ka²adaro gollee, c'ubbaaleessa
amame gidda gin misi firddaamara?»

⁸ «Idane goggo²emeettoon meellane felinna ama-
raan amaa ibaaddo kookkoo goggo²ayeesareeyya;»
hin²a ibaaddojja gutii kaginnara firddaa likkiiya.

Maayyona k'ulluukki lakkogiro

⁹ Goortta me aminanna noo isokko rooranna?
Duuddo lakkorooranno; Ayihuudina leereen Ay-
izaab, c'ubbo orroo girano t'ayne addeesinsse
seginenna.

- 10** Haa amame goggos'aafameroo,
«Koonna duuddo k'ulluukki lakkogiro;
- 11** Kashaadara laagiro,
Waa kadootara koonna laagiro.
- 12** Dubbana shirmeraan
Raattoo lazo kallayinzzi leeraan,
Tažidan kafelara maayona duuddo laagiro.»
- 13** Hižittisona kameellan ayees ayeesin
kabbaaname gumbbi kak'amal aanitittita;
Errebkisona sobaanje jiinaatara,
Hižitisookko kabeyaara ayees marzzii
tahabeessa aankkikkiya;
- 14** Hižittiso k'anggoonna kažokokootaro ayeesii
tažammagantteta;
- 15** Luk'k'ažoottiso ibaaddo lagadin ojjeeraranyan;
- 16** Kakkoseetaraan raakkisoo dubbaa
baanowunna rakkooowun aalanttiyan.
- 17** Kanogoddaa raanna lakkokasaan.
- 18** «Waa abissatano suure isoo dollee lakkomutaro.»
- 19** Kaseera ajaja kakkondootisara seera hegeli
obaraarawun laano kansowa; hitta aalantti
ibaaddo kažaalaro waatere c'alzi amara; alami
dubba firddaa kawaayi kabbaasero linnara.
- 20** Haanssun seera kamuse ooratanooyi maayona
Waayi horee k'ulluukkiya amamiin lakkodaanddaaro; seera ibaaddo dubba c'ubbaaleessa
laano tusara.

Ammanoo tahelamatto k'ullumma

- 21** Gidda gožameen Waa ibaaddo
kakkok'ullooyisara seera kamusekko kalekki
raayi laano tusara; hikki Museyinna kahegerooyi
atotaamera.

²² Hitti tawaa k'ullumma assaabnjje kallayi Yesuusa Kiristoosaa ammananooyi tahelamatto k'ullummatta.

²³ Aalanttina ibaaddo dubba c'ubbo felera, isona kabaja tawaa waateraan.

²⁴ Yesuusa Kiristoosaa talleete wodooyi adda sinotteessayi k'ulloyeeran,

²⁵ Waa Yesuusa Kiristoosa jaarsso yele kakkoonkeenera usuu każammanara dubba, iigikkeessaa c'ubbokko haheso amamano goggohelaronya; Waa hikka yelano obssitteessayi kat't'awwoo c'ubbokkisoo kaginnon aani yelere kakkeessa firdda tusinya.

²⁶ Hikka geesii Waa metekkeessawun k'ulluukki laano katusara Yesuusayi każammanaro dubba k'ulloyisanoyiya.

²⁷ Hayya no kakkodhaadanna meya kagira? Maamesinna lakkodhaadatanno! Goggodhaadannon aalanti metta tagitta? Seera kamuse mankko'oratanno maaranya? Lakkoyo; ayesuun gożameen nonna kakkodhaadatanna ammanoyiyya.

²⁸ Haanssun Waa ibaaddo kakkok'ulloyisara, ibaaddo seera ooratano anlleennon giraan ammano laano kanssowa.

²⁹ Waa każayihuudi Hedo kaalaalya? La każayizaab Hedoneeyolla? Ii Ayizaabwunna Hedoya.

³⁰ Aalanttina kahamas'iisamenna kahamas'iisamoongiro ammanoo kak'ullooyisara Waa koo kaalaalya.

³¹ Hayya haa gollee ammanokko kakkeeyi seera lazo kallayikki yelin daanddaanna? Ijjii

lakkodaanddaanno, suurewa seera ataayisiin kuwaarre.

4

Abraame ammanoo k'ullooye

¹ Goortta sooyi kahoree odokkaani kalleere Abraame hikka garane me helate?

² Abraame felooyi kak'ullooye lii girewa, kakkodhaadara girewa; ayesuun gozameen waayi hore dhaadayin lakkodaanddeero.

³ Mas'aafa k'ulluukki me amara? «Abraame waayi ammane, k'ulluukki lee tootaame» amara.

⁴ Ibaaddoti koo felo gofelate kafeloo daamooza ilabo aani anlleennon giraan felozottessan kadosisaro aani tootaamara.

⁵ Ibaaddo felo oidan felin gowaatena duuddo, c'ubbaaliyeel kak'ullooyisaro Waa gozammane ammanokkeessa k'ulluukki lee tootaamara.

⁶ Daawutena k'ullumma felo kallayi kakkontootamatta ibaaddoti kasommaasame laano tusin,

⁷ «Baasikkiso haheso kakkonaamamerana C'ubbokkisona haheso kakkonaamamera ibaaddo kasommaasameya.

⁸ Goottaa c'ubbo, duuddo kakkoon tootinon ibaaddo
kasommaasameya!» ame ayeesera.

⁹ Hinzi somma ohamas'iisameeraan olaalunya muu ohamas'iisamotunneeya? Kaabramaamano k'ulluukki lee tootaame aminenna.

¹⁰ Hayya misii tootaame? Hamas'isamanakko danbenneya muu hamas'isamanakko horenneya? Usuun kakkootamera

hamas'isamanakko danbenne anleenon giraan
hamas'isamanakko horenuya.

¹¹ Abraame ganaa hamas's'isamanokko
horene ammanokkeessa k'ulluukki lee
goggotootameroo malaata usuun gog-
golleeroon hamas'isame; haanssun Abraame,
hahamas'isamooni ^{o2ammaneeraanunna}
ammanokkisoo k'ulluukki lee kakkoontootamaro
dubbaan odoya.

¹² Usu ohamas'iisameraanunna odoya;
odo kakkonleerana hamas's'isamano
kaalaal anleenon, Aabbokkaani Abraame
hamas's'isamanokko t'aye kagire ammanokokki
raadii osesseetaraawunnee adere odoya.

Gara ka?ammanoo tasisanttetto abddi

¹³ Abraamenaa sanniteessa alami goggoeelttoon
Waa abddi kakkosisera ammanoo tahelamatto
k'ullummaaya kuwaarre seera ooratanooysi
lakkoye.

¹⁴ Seera kamusee ogiraan abddi o2eelaraan
golleen, ammano la2o kallayikki, abddina addatti
lii giratte.

¹⁵ Seera kamuse engge tawaa keenara; seera
kamuse giri waatewa adi baasi lakkogirare;

¹⁶ Haanssun abddi kakkodhaabbattetta
ammanoo gutiye; hitti abddi ta2abraame
sannii talleetteto dubbaan Waakko sinooyi
taasisanttetto laano hikkanii addeesamera. Hikki
seera kamusee kasesseetaro ibaaddo dubbaan
anleenon giraan Abraame aani ka2ammanero
dubbaaniya; hikkaniinna Abraame kadubbaa
odoya.

¹⁷ Gara ka2abraame, «Kamooggan gosaan ani ku
odo yelera» amame goggos'aafamerooya; usuna

kagoyeroy goyikko kakkeesaro, kaginnonna kagiyo aani kayelaro, kaʔammanero Waayi horee usu odokkaaniya.

¹⁸ «Sanniittana hikkamalee linnatta» amame usuun kasegaamerokki malee, koonna abddi mankkoginnooti, Abraame ammanere kamooggan gosaan odo lee.

¹⁹ Abraame gees boolkki jaarssa, maarkkeessa kawaatena, tasaara gedeemi taʔumuloon laano ad-deesaa giraan ammanokkeessaa lakkohare.

²⁰ Golleenna ammanoo ataatera Waawun kabaja sisse kuwaarre tawaa abddi lakkohedatere.

²¹ Waa usuun tasisero abddi kafelnaro laano wodana taʔammaganttee abddataa gire.

²² Haanssun ammanokkeessa k'ulluukki lee tootaame.

²³ «K'ulluukki lee tootaame» kaʔamamera haafura kakkos'aafamere usu kaalaalun lakkoyo.

²⁴ Ayesuun goʔameen Waa k'ulluukki yele no katootaaroon, Goottakkaani Yesuusa goyikko kakreeserooyi usu oʔammananno noyyeenneya.

²⁵ Usu c'ubbokkaan maraan goyiin roore kasisamerona nonna k'ulluunzi yelin goyikko kee.

5

Ammanoo tahelamatto nogoddana wogarssi

¹ Goortta no ammanoo mankkok'ullooyine maraan Goottakkaani Yesuusa Kiristoosa tonsse Waanne wota nogodda abnna.

² Usu tonsse gidda takkozallinnenno hitta sinoo ammano tos tabin daanddeenenna; kabajja tawaanna abddi yelataa geggelaatanna.

³ Hikka kaalaalii anlleennon giraan rakkoo obssi helamisano mankkokkansso maraan rakkoottaani orroo giraanna dhaadatanna.

⁴ Obssikkona c'aafitii ataatano, ataankkona abddi helamatta.

⁵ Kasisamero Ayyaana K'ulluukkikokki garane geelanje tawaa wodanattaani mankkozammagantte maraan abdditteessa lakkomullisatto.

⁶ Ganaa laafanzi leene giraan Kiristoosa geeskkeessa kakkogeyaare goorata c'ubbaaliyelun goyera.

⁷ K'ulluukki ibaaddotikotti banzee kagooro helano aaloo kat'ibroya; usumaleenna kazidankki ibaaddoti maraan goyin kadootara woddaasa kahelamiro leera.

⁸ Ayesuun gozameen no ganaa c'ubbaaleyi leene giraan Kiristoosa noo maraan goyera; hikkina Waa noon tazano geelanjetteessa tusera.

⁹ Goortta no kakkok'ulloyinenna kayesuusa Kiristoosa iigii gollee duuddona no engge tawaakko kakkohesinanna usu tonsseya!

¹⁰ No Waawun diina leenne giraan erekkeessakokki goyii Waanne wota wogarnnenna; gidda Waanneta wogari gozabbaabanne erekkeessakki giri tonsse suure fayyinnanna.

¹¹ Hikka kaalaal lakkoyo; Waanne wota wogarssi kakkohelanneno Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakkotti minane Waa noon kafeleroon gegelaatanna.

Goyi gara ka?addaamene giri gara kakiristoosane

¹² Haanssun c'ubbo ibaaddoti kookkotti aalantii alami tos tabe; c'ubbokotti aalantii

goyi emeete; usumaleenna ibaaddo dubba c'ubbo mankkofelero maraan goyi ibaaddo dubbaa gutii emeete.

¹³ Seera kamuse sisamanokko horeene c'ubbo alami gire; halleewo kuwaarre Seera mankkogin-nooti c'ubbo issii c'ubbo aani lakkotootamare.

¹⁴ Halleewo kuwaarre Addaame aani seera kawaa baasi c'ubbo anfeloon ogiraan gutii ade goyi Addaamekko haggazabere taa Muse geeroo ibaaddo dubba gutii reede.

Hikki Addaame horenbbaan kazemeeyinaro Kiristoosan masuussayye.

¹⁵ Ayesuun gozameen sino tawaakokki ilabo c'ubbo kazibaaddotikokki jilbba aani lakkoye; ibaaddoti koo kafelero c'ubbokotti aalanttii kamooggan ibaaddo goye; usumalee sino tawaayinna ibaaddoti koo Yesuusa Kiristoosakkotti aalanttii kahelamera kasino ilabo kamoogganun ammagame roore sisameria.

¹⁶ Usumaleenna dannabakki ilabo kawaa takeenera sinokotti lazo, ibaaddoti kookokki c'ubbo takkeenaro lazo aani lakkoyo. Ibaaddoti koo kafelero c'ubbokotti aalanttii kasisamera firdda murroo keene; kamooggan c'ubbokkokki aalanttii dannabaa kasisamera ilabo k'ullumma keene.

¹⁷ Ibaaddoti koo kafelero c'ubbokotti aalanttii goyi ibaaddo dubbaa gutii goreede ta?ammagantte sino tawaanna dannabakki ilabo atatere kak'ullooye dubba ibaaddoti koo Yesuusa Kiristoosakokki garane kazameen dubba awode neefone girara.

¹⁸ Goortta Addaame kookki c'ubbo, kamur-roo firdda ibaaddo dubbaa gutii goggokeeneroo, usumalee Kiristoosa koo konzi k'ulluunzi felo

kammooggan ibaaddo murrookko balchchumma
beeseren giri sisaraan.

19 Addaame ajaja diidanokokki aalantii
kamooggan ibaaddo c'ubbaaleessa goggolleeroo
usumaleenna Kiristoosa ajajaamanokkotti
aalantii kamooggan k'ullowara.

20 Seera kamuse emeetanokko kakkeeyi baasi
moggate; ayesuun gozameen c'ubbo takkojiinatee,
sino tawaa noon jiinatte.

21 Hikkina kakkoonlleera c'ubbokotti
aalantii goyi goggoreedero malee, Yesuusa
Kiristoosakkokki garane jiruu jiroommakki
giri goggohelamiroo sino tawaa k'ullooyisanoyi
reedinatta.

6

C'ubbokko fakkimi Kiristoosane wota girano

1 Goortta me amina? Sino tawaa goggomoggaattoon c'ubbo felaa girinno?

2 Lakkohaayyo! No goonenne kale beenne
owoyyuyinenno aani leene giraan, misii
c'ubbooyi ataayi girnnanna?

3 Kiristoosane wota koo goggolleennon
ot'ammak'aminennona, goyikkeessane wota koo
liin kat'ammak'aaminenno lakkokassaanya?

4 Haanssun Kiristoosa ta?odoo kabajaa goyikko
goggokeero noonna usumalee ka?usubkki
giri goggogirnnonya; goonenne usune wota
k'amalaminnenna.

5 Goyikkeessaa usune wota koo golleene
kiyaanokkeessana adi ogiraan usune wota koo
linnanna.

⁶ C'ubbaalessakki maarkkaani goggobaaronna c'ubbokkokki diyyiil laanokaani goggohesiroon taddo?an yadaliittaani Kiristoosane wota suwaamano kanssowa.

⁷ Aalanttina kagoye ibaaddo c'ubbokko balchchumma beera.

⁸ No Kiristoosane wota goggoonne usune wota kagirinanno ammanatanna.

⁹ Kiristoosa goyikko keera; kallami gowaanawatti goyi goortta usu gutii odonnati waatano kanssowa.

¹⁰ Usu kakkogowaare goorata, goyi koo kaalaal c'ubboon goyera; ayesuun go?ameen neefone gogirro Waawun girara.

¹¹ Goortta isin kagootettan aani c'ubbokko fakki goggo?antettanna kayesuusa Kiristoosa garane ade Waawun neefone goggogittani heda.

¹² Haanssun halchcha kameellan feliguddeen kagowaaro maarkkisin gutii c'ubbo goggoreed-iron arooyeltteen.

¹³ Maarkkisin kameellan massaara yelai c'ubboon aroossisseen; hassukkona goyikko giri tos kanak'ero ibaaddo yelayenddeen isi?oottisin Waawun sisa; maarkkisinna k'ulluukki huu yeladdeen Waawun sisa.

¹⁴ Gidda isin kakkogittaan sinokko hegelle kuwaarre seerakko hegelle mankkoleenon maraan c'ubbo isin iminin lakkodootisaro.

Kak'ullummaa diyyiil

¹⁵ Goortta me aminna? Seera kamusekko hegelii anleennon giraan sinokko hegelle mankkoginno maraan c'ubbo felinno? Duuddo lakkodootisaro.

16 Ibaaddoti koowun kahandaaro lii ajajaamin isizooottisin gosisattan hassu kakkozajajaamattan ibaaddotin diyyii laanokisin kassanwa; usumalee c'ubboon gozajajaantteen goyi kakkeenaro c'ubboon diyyiil laattan; waawun gozajajaantteen adi k'ullumma helayinattaan.

17 Isin t'ayteen kac'ubbo diyyitteent; gidda ade kaatatatteettaan agaalssisii wodanakko ajajaamanoyi Waawun galata haggeewo.

18 C'ubbokko balchchumma beetedden kak'ullummaa diyyiil leeteettan.

19 Ani hikkamalee ibaaddon tattabatto hezii kakkonayyesara yaadakisookki laafummakkko kakkeeyiyya. T'aye kamaaree mikitajjolkisin kabbattiinna kameellanee diyyijool yelteeddeen goggokeentteetteen malee usumalee gidda kamaaree mikitajjolkisin goggok'ullooyiro k'ulluukki kahandaaro yeladdeen sisa.

20 C'ubboon diyyii leeteen arooggitten k'ullummakko sarre gitteen.

21 Gidda isin kakkomullitettaan ayeeskko ese arrii me lazo helatteetten? Hassu ayeeskkokki worze goyiya.

22 Gidda gozameen c'ubbokko balchcha beeten diyyiil kawaa leeteettaan; hikka handdaanoysi k'ullumma helayinattaan; k'ullummakkotti gachcho jiruu jiroommakki giriya.

23 Kac'ubbo daamooza goyiya; kawaa ilabo ade Goottakkaani Yesuusa Kiristoosaa kahelamaro jiruu jiroommakki giriya.

¹ Abbilaalttee! Seera kakkaso ibaaddon ayeesinara; seera ibaaddoti kooyi gutii odonnati kakkoɔaba ibaaddoti neefone giraan kaalaal laano lakkokassaanya?

² Takeesantteta heleelttiti too entterne wota seeraa tashaantte kakkolaatta usu neefone giraan kaalaalya; entter goggoye ade kakeessunee seerakko sarii biyaatta.

³ Ayesuun goɔameen entter neefone giraan kakkalee ibaaddoon gokkeesantte sharmmut'itetta amamatta entter goggoye adde kakkalee ibaaddoon gokkeesantte hassu seerakko tafurantte laatta; kakkalee babbaarun gokkeesantte sharmmut'aa lakkooɔamamatto.

⁴ Haanssun abbilaalttee! Isinna okiristoosa mankkolleeten maraan goyere kalekabbee aani seerakko fakkintteettan; hikkina kakkaleetun goyikko kakkeero usuu liiddeen Waawun il goggoyelannoonya.

⁵ Halchcha kasooyeti takkosessetannee seeraayi kakekkeesare kameellan halchcha tagoyi il goggoyelanno maarkkaanikokki mikitaal orroo felaa gire.

⁶ Gidda goɔameen t'aye k'ik'k'ise shiye kagireen goonenne seerakko balchcha beenenna. Hikkina kakkoonleera kaddoɔankki kalleero kas'aafamero seera kamusen anlleennon giraan kaɔusubkki kaɔayaana raadii goggohanddayinnonya.

Seera kamusena c'ubbo

⁷ Goortta me aminna? Seera metekkeessan c'ubboya? Duuddo lakkoc'ubboyyo! Ayesuun goɔameen seera tonsse liwaatewa, c'ubbo meyyo lakkooɔaddeesare; seera «Aroohalchchiite»

amiwaatewa, halchcha meyyo ogiraan ani lakkomalabere.

⁸ C'ubbo seerakko kazemeetero ajaja hit'aa helatere halchcha dubba iyyee orroo goggokekkeeroon yele. Seera gowaattame ade c'ubbo kagoye ayeesiya.

⁹ Seera anginnoon ani neefone gire; ajaja gozemetekko abbaabatere ade c'ubbo arddokkilee; ani ade goye.

¹⁰ Giri sisirowa amamere kasisamere kaseera ajaja iyyee gutii goyi keenera.

¹¹ C'ubbo kaseera ajaja aalantti yelatere in sobera; ajajakkokki garanena in lagade.

¹² Haanssun seera metekkeessan k'ulluuya; ajajana k'ulluukki karrummiinna kazidankkiya.

¹³ Hayya hikki kazidankki kalleere ayeesi iin goyi keenera amanoya? Duuddo lakkohaayyo; ayesuun gozameen c'ubbo c'ubbo lii goggozaddeesamiroon kazidan kalleero ayeeskkokki garane goyi keene; hikkina c'ubbo ajajakkokki garane aaloo c'ubbaaleessa lee.

Giri kazibaaddoti orroo kagiro kac'ubbo mo?abatano

¹⁴ Seera kazaaayyana laano kanssowa; ani gozameen c'ubboon diyyii aani kadaddalamerona soo kasarsayeroya.

¹⁵ Ani metekkeewun kafelaro lakkokaso; ani kadootamaro ayees felano iisegure katiramaro ayees felara.

¹⁶ Ani felin kadootoon kafelaro gollee seera kazidankki laano atotaara.

17 Haa gollee hikka kayelara ani ussun metekkeeyi anlleennon giraan iyyee orroo kagiro c'ubboya.

18 Iyyee goorttun c'ubbaaleessa talleetetto met't'a orroo koonna kazidankki ayees giranawaatti ani kasowa; kazidan kalleero felin halchcha aba; ayesuun gozameen felin lakkodaanddaaro.

19 Ani gidda felaa kagira felin kadootisaro kazidankki ayees lakkoyo; ayesuun gozameen ani felin kadootisoon kameellan felara.

20 Ani felin kadootisoon ayees kameellan kafelaro gollee hassu kafelara ani metekkeeyi anlleennon giraan iyyee orroo kagiro c'ubboya.

21 Haanssun ani hikka seera felaa kagiro laano addeesayera; hikkina ani kazidan ayees felin dootaa giraan meellane iyyee orroo gitta.

22 Orrozoottseyi seera kawaayi gegelaatara.

23 Ayesuun gozameen maarkkeeyi orroo kafelara kac'ubbo seera in kashaame yelisise, sammuutteekki seerane wota kazolamara kakkalee seera maarkkeeyi orroo felaa giraan deyaara.

24 Ani misikki laafakki ibaaddotiya! Hikka goyin kasisamero maarkkeekko ayyoya in haasin kadaanddaara?

25 Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakkotti minane galata Waawun haggeewo!

Goortta ani sammuutteeyi seera kawaawun diyyii golleero tasooye yadaliitteeeyi seera kac'ubboon diyyii leera.

8

Giri ka?ayyaananna kasooye

¹ Haanssun Yesuusa Kiristoosaa ogiraan gidda k'anggo lakkoozabaan.

² Aalanttina giri kasisaro Ayyaana K'ulluukkokki seeraayi Yesuusa Kiristoosa c'ubbokkona kagoyi seerakko balchchumma beesera.

³ Tažibaaddo c'ubbaalessatti yadaliikko kakkeeyi seera kamuse felin kawaatere Waa felera; erek-keessa c'ubbaaleessa ibaaddokokki masuussayi c'ubbokotti aalantii farere soozottessaa c'ubbo firdeere baase.

⁴ Hikkana kakkonyelera fezi tasooye anleennon giraan Ayyaana K'ulluukki osesseetanno noyyeen seera kamusekokki ajaja feloo goggohayirooya.

⁵ Soo kasarsatero ibaaddo orroo tagitto fezi tameellan malee ogiraan wodanattiso sookokki halchcha gutii kaataran; adeen Ayyaana K'ulluukki malee ogiraan wodanattiso Ayyaana K'ulluukki halchcha gutii kaataran.

⁶ Kameellan kasooye halchcha k'oppaano goyi keenara; kažayyaana ayees k'oppaano ade girina nogorra sisara.

⁷ C'ubbo tažiminamatta sammuu waanne wota diinatta, seera kawaatuunna lakkooziminatto imi-namiinna lakkodaanddaatto.

⁸ Kameellan halchcha kasooyetii kaziminamara Waa gegelaayisin lakkodaanddaaro.

⁹ Isin addeen Ayyaana kawaa isin orroo kagiyo gollee, kameellan halchcha kasooyetun anleennon giraan Ayyaana gittaan. Maayyona kakiristoosa ayyanaa goginnoon usu kakiristoosa lakkoyo.

¹⁰ Ayesuun gozameen Kiristoosa isin orroo gogire, maarkkisin c'ubbokko kakkeey kagoye

golleenna, Ayyaanakkisin isin Waayi k'ulluukki laanokko kakkeey arddokkiya.

¹¹ Yesuusa goyikko kakkeesera Ayyaanakkeessa isinii kagiro gollee, Kiristoosa goyikko kekkeesere isin orroo kagira ayyaanakkeessa kagowaaro maarkkisinunna giri sisinara.

¹² Haanssun abbilaalttee! No anza abnna; hitti anza kameellan kasooye halchchakotti fe?i malee girin lakkoyo.

¹³ Kameellan halchcha kasooyekotti fe?ii kagittaan golleeten goyin gittaan; omeellan felo osooye ayyaanayi gollagadeen adi neefone girinattaan.

¹⁴ Ayyaana kawaayi osesseetaran dubba yiis kawaayyaan.

¹⁵ Haanssun, «Aabbo! Aabbokkaani» ami kakko?uumanno kayiisummaa ayyaana atatteettan kuwaarre abssii girin addeen kallami kadiyyi ayyaana lakko?atatteettan.

¹⁶ Ayyaana kawaa ayyaanakkaaninne wota leere yiis kawaa laanokkaani noon atotaara.

¹⁷ Goortta noo yiis kawaa golleene andde usu noon kazekkaasero atayinanna; Kiristoosane wotana atayinanna; gidda kiristoosane wota rakkoo o?atatanno golleene abbaabayinne kabajatteessakko o?atatanno linnanna.

Emeeyin tagitto kabaja

¹⁸ Tagiddanee rakkoo horenbaan noyyeen tamutinatto kabajane wota goherreginsso maa-mensse wotana beellamisiin kadaanddaamon yele tootaara.

¹⁹ Met't'a dubba yiis kawaakkotti mutano ka?atii halchchanoyi ooratatta.

20 Met't'a dubba addatti goggolleeton firddaam-era; hikkina feziitteessa anlleennon giraan, abddii goggoorannon kayelera fezi tawaayiyya.

21 Abdditteessana met't'a issii kabbayi diyyinatikko balchchumma bidde yiis kawaanne wota balchchumana kabaja tahedeedamato goggolleetonya.

22 Gidda gin met't'a dubba ka2ummullaas goorataayi kagiro abboosa aani muddamaa gutii girano kanssowa.

23 Ayesuun gozameen muddamaa gutii tagitta met't'a taalaal lakkotto; kahorarijje, Ayyaana K'ullukkikokki ilabo o2atannenna nonna maarkkaanikki wodoo kalleeroon yiis kawaan laanokoti abddi oorataa ka2orroo maarkkaani muddam gutii ginna.

24 No kafayyinenna hitta abddiiya. Ayesuun gozameen no abddi kayelatanna kamutaro ayees gollee abddi lakkotto; kamutaroonna abddi kayelatara ayyoya?

25 Ayesuun gozameen ganaa anddeenon giraan abddi goyelanne andde obssii ooratanna.

26 Usumaleenna no misii ebaayin dootisaro mankkokasoon maraan Ayyaana K'ulluukki haranokkaani garggaarara; haafuraayi mutin kadaanddaamon muddama noon horehaye gargaarara.

27 Wodana ta2ibaaddo kak'ok'k'orara Waa ka2ayaana yaada kasowa; aalantina Ayyaana Waakkotti fezi malee k'ullooleewun horehaye gargaarara.

28 Waa ogeelaataraawunna yaadakkeessakki malee o2uumameraanun, ayees dubba idaneen

kafelamero laano kanssowa.

²⁹ Waa t'aye o^zaddeesero erekkeessatti middi aani goggolleerawun t'aye murtteessera; hikkina abilaal tammooggan orroo unnu barkki gog-golleeronya.

³⁰ Usu t'aye omurtteesseero uumera; o^zuumerona dhaabbisera; odhaabbiserona kabajeera.

Kiristoosaa tamuttetto geelanje tawaa

³¹ Goortta hikka me^zamina? Waa noonne wota gogire, ayyoyya kaneebaatara?

³² Waa koo Erekkeessaan hanen^zeyisannoni, no dubbaan roorise kasisera misii erekkeessane wota kameen dubba noon adda sisanawaatara?

³³ Waa o^zassaabatero kamootara ayyoyya? Kak'ullooyisara Waayya.

³⁴ Hayya kafirddara ayyoya? Kagoyer, usumalee goyikko kakkeera, mergge tawaayi kahamas'eera Kiristoosa Yesuusa no maraan horehaye gargaarara.

³⁵ Takiristoosa geelanjekko no tirin kadaandder ayyoyya? Rakkotta muu abboosa? Horooramanoya mu uziya? Haaw^zayitta mu danotta? Mu jereenya?

³⁶ Hikkina,
«Ku maraan, arri dubba goyne wota mo^zabatanna;
Ka^zenzaaminaro idaad aani tootaame.»
amame goggos'aafamerooya.

³⁷ Goortta no kageelaatero Kiristoosaa o^zawodatarraankko no rooranna.

³⁸ Ani hikka addeesera, goyi golleenna, giri golleenna, erggichcha golleenna, odonnati

o^zabaan golleenna, neefoone kagiro golleenna,
ka^zemeetaro golleenna, hunnajjool golleenna,
³⁹ T'ok'k'i ka^zame golleenna, ri ka^zame golleenna,
maamisitti met't'ana golleete, Goottakkaani Yesu-
usa Kiristoosaa tahelannenno geelanje tawaakko
no tirin kadaaddera ayees koonna giriwaatti ani
addeesera.

9

Waa ka^zisira^zeel gosa assaabano

¹ Ani Kiristoosaa leere rummi ayeesara;
t'ara lakkoyayeesinaro; Ayyaana K'ulluukki
tasesseeyaatta sammutti ani t'ara ka^zayeeson
laano atotaatta.

² Kanjiin gaddana ka^ziisoon yaada wodanatteeyi
gira;

³ Sooyi fallikkee olleeraan maraanna unat-
teewun amere ani Kiristoosakko kale bire k'anggo
kawaa in geewa geelaatarenwa.

⁴ Isona gosa ka^zisira^zeelya; Waa iso yiiskkeessa
yelatera; kabajatteessa tuse; ka^zammato haafura
tabe; seerana isoon sise; k'ulluukki min
kawaakkokki seera isoon tuse; ka^zabddii haafura
isoon sise.

⁵ Isona alattaanttisoyi kagosa odolaakko
o^zemeeteraanyan; Kiristoosana soo sarssate
ka^zemeetera sannitattisookkoya; usu dubbaankko
kaguuteeyya; jiruu jiroommaan kasommaasame
Waa Hedoya! Hamiinzi.

⁶ Ayesuun go^zameen haafura kawaa iggilissam-
era amano lakkoyo; ta^zisira^zeeli sannii dubba kar-
rummii Isira^zeel lakkoyaan.

⁷ Usumaleenna tażabraqame sannii dubba yiis każabraameya amano lakkoyo. Waa Abraamene, «Sannii kuun kakkobinnatta Yissaak'aya» mankkożame maraanya.

⁸ Haanssun soo sarssate każalatera dubba yiis kawaa lakkoyo; ayesuun gożameen sannii leere katootamara każabddii haafura kakkontabero yiis kaalaalunya.

⁹ Hikki Waa kasisera każabddii haafura, «Każemeetaro geesii hikka goorata ani emeeyinara; Saarana babbaartiti umulnatta» każamaroye.

¹⁰ Hikka kaalaal anleennon giraan, Irbbik'a, kagosa Aabbokkaani kalleero Yissaak'akko lakkuu yiis kakkotoottette goorata,

¹¹ Assaabano kawaa felooyi anleennon giraan uumitii laano tusin yiis lama umulamanokko horenenna meellane leetette idane felanokko horene,

¹² Waa Irbbik'ane «Kanjiin kic'c'aruun każajajaaminaro leera» ame.

¹³ Hikkina «Yayik'ooba geelaye; Eesawu ade di-ide» amame goggos'aafamerooya.

¹⁴ Goortta me aminna? Waa ululisara amin daanddaanna? Waa ijjii lakkorululisaro.

¹⁵ Waa Musene «Ani shaaga yelin kakkodoota-roon shaaga yelnara; ani nenzeyisayin kadoota-roon nenzeyisayinara» amera.

¹⁶ Haanssun assaabano kawaa kakkohelamara feżi tażibaaddoyinna felo ożibaaddoyi anleennon gi-raan shaaga kawaayiyya.

¹⁷ Hitta aalantii k'ulluukki mas'aafaa kagibs's'i wonokokki gara «Kuyeeyi hunnakkee tusiinna

megekkina alami dubbaa gutii goggozaddeesamiroo
yelin ku reedisera» każamara haafura s'aafamera.

¹⁸ Haanssun Waa shaaga yelin kadooten shaaga
yelara; halo abayin kadooteenna ade kahaloo
yelara.

Engge tawaanna shaaga

¹⁹ Haanssun, «Fezi tawaa neebayiin maayyona
lakkodaanddaaro; hayya Waa ibaaddo omeellan
felozoottisowun muun iso wok'asaara?» ami in
kahoosatto leeta.

²⁰ Ati ibaaddoti! Waanne wota dogamin me
fezi abtta? Errekko kafelamera huu kafelorone,
«Mewuun haa yeltte in felttetta?» amin daand-
daara?

²¹ Errekko huu kafelara middi tootti kazerree
c'awudokko huu koo kabajaan, kakkalee laafanzi
feloon yeli felin odonnati lakkozaboya?

²² Waa enggetteessa tusiinna, hunnana ad-
desisayin dootere bayin ożekkaateraawun tanjiin
każobsseero laano me kassa?

²³ Hikkana kakkonyelera t'aye kabajaan
ożekkaasero, shaaga okkoonyelnaro kabajakokki
jiinaan tusinya.

²⁴ No kashaaga huu Ayihuudi kaalaalkko an-
lleennon giraan Ayizaabkona no uumera.

²⁵ Hikkina kahegerooti Hosee,
«Gosakkee kalleenon, «Gosakkee!» ami uumnara;
kadootamoон giro Gosana, «Kadootamarо!»
ami uumnara;

²⁶ Iso, «Gosakkee lakkottaan» takkozamameen
banzee «Arddokki yiis kawaa» amami
uumaminaraan» amamera.

27 Isiyaasana gara kaʔisiraeeli ayeesaa, «Yiis kaʔisiraeelkonzi tooto talabu giridee c'ekale aani gomooggatena isokko ofayyinaraan uc'c'arriyaan.

28 Goottaa azaadallaannonii saami alami gutii fird-dinnara» amaa yaaye t'ok'k'ise ayeesera.

29 Adena Isiyaasa, «Kadubbaa mooti Goottaa noon sannii haasi waatewa tasodoomin tagomoraa katamaal goggobayeraani nonna bayi giranne» amaa t'aye ayeesera.

Isiraʔeelkokki ammanana waatti

30 Goortta me aminanna? K'ullummaa helayiin kadootannon Ayizaab k'ullumma helate; hitti k'ullummana ammanokko tahelamattotta.

31 Ayesuun gozameen seerakko tahelamatto k'ullumma helayiin odaafureraan Isiraeeljjool seera kamuse oorayin daanddaana mankkowaaten maraan k'ullumma tos lakkogeeraan.

32 «Mewuun iso k'ullumma tos giyaanawaasteen?» gozamame iso k'ullumma helayiin kadootateran ammanooyi anlleennon giraan felooyi mankkolle maraanye; haanssun kahanduddufuu eʔemooyi handuddufateen;

33 Hikkina;
 «Goortta; ibaaddo kahanduddufisaro eʔemo S'iyooni ani kayinnara;
 Hikki eʔemonia ibaaddo handudufise kalugudaro eʔemoya;
 Usuu kaʔammanara ade lakkomulliro» amame gogos'aafamerooya.

10

¹ Abbilaalttee! Wodanatteeyi kagira kanjiinkki halchchana Waa tos ani kazebaatara Isirazeeljjoal goggofayyiranunya.

² Likkiikki malabanokko laanawaatti kuwaarre iso Waawun ta?abaan kazidanee yaada isoon girano ani metekkeeyi atotaara;

³ Waa ibaaddo kakkok'ulloyisaro raa iso malabanawaattii k'ullummattisookki raa sesseeteen kuwaarre k'ullumma tawaayi lakkosesseeten.

⁴ Ibaaddo dubba ammanoo goggok'ullooyiro seera kamuse Kiristoosaa gudatera.

Fayyinna dubbaan laano

⁵ Seera kamuse ooratanooyi tahelamatto k'ullumma Muse kas'afafera, «Seera ka?ooratara dubba neefone girara» ka?amaroya.

⁶ Waa ibaaddo ammanoo k'ulloyisanokokki gara, haa amame s'aafamera, «Wodanattaayi daruur tos ayyoyya kabinnara?» aroozantte; hikkina Kiristoosa dagisinya;

⁷ «Goortun wodanattaayi ‹Bowwa tos ayyoyya kadaginara?› » aroozantte; hikkina Kiristoosa goyikko keesinya.

⁸ Adena, «Haafura kawaa ku dollee gira; suurewa hi?ittaayinna wodanattaayi gira;» hikki haafurana no kalallabaanno ka?ammano haafuraya; amame s'aafamera.

⁹ «Yesuusa Goottaa laano» hi?ittaayi gozatotite Waa goyikko keesanona wodanattaayi gozammantte fayyitowa.

¹⁰ Ibaaddo wodanatteessayi gozammanno k'ullowara; hi?itteessayi gozatotiro fayyaara.

¹¹ K'ulluukki mas'aafa goggozamaroo, «Usuu kazammanara dubba lakkomullaaro.»

¹² Goortta koo Goottaa kadubbaa Goottaa mankkolleeyi Ayihuudinna Ayizaab orroo assaabinja toonna lakkogitto; usuna usu ozammanaraawun dubbaan uusokkeessa jiinase sisara.

¹³ «Kagootta mege kažumatara dubba fayyaara» amame s'aafamera.

¹⁴ Ayesuun gozameen hažammanooni giraan misii uumamin daanddaaran? Garakkeessa anmaalooni misii ammannaraan? Kalallabaara anginnoon misii maalin daanddaaran?

¹⁵ Kažagaalssisira gofaramoon misii haafura agaalssisin daanddaaran? Hikka «Wongala kageggeloo okkeenaraankotti emeeto misii iidatta!» amame goggos'aafamerooya.

¹⁶ Ayesuun gozameen Isiyaasa, «Goottaa! Noo kažayeenssenno haafura ayyoya kažatate?» ame goggozayeeseroo, dubbana kageggeloo haafura lakkožataateeraan.

¹⁷ Goortta ammano kakkohelamara kageggeloo haafura maalanokko kakkeeyiyya; kageggeloo haafurana kakkohelamara gara kakiristoosa kažayeesaro haafura kawaakkoya.

¹⁸ Alla ku hoosaro; hayya haafura lakkomaalaran amanoya? K'ulluukki mas'aafaa, «Yaayetiso alami dubbaa maalssantte; haafurakisona ulkotti gachcho gee;» ogiraan maaleeraan amame goggos'aafamerooya.

¹⁹ Adena hoosatara, Isirazeelijjool anshaadon giraan amanoya? T'aye Muse haa amera, «Gosakkee kalleenon gosakkee yelire c'ooolsinara,

kashaadoon gosa goggoshaadiroon yelire amaraayisinnara» amera.

²⁰ Isiyaasanna, «In odootannotun mute; ohoosannotun isi?oottee tusaye» ame jabuuyi ayeesera.

²¹ Isira?eeli jool maraan go?ameen «ka?ajajaamoonna kameellan gosa in tos goggo?emeeroon arri dubba genenno?oottee faaye» amara.

11

Waa Isira?eel iisi waatti

¹ Goortta Waa gosakkeessa iisera? Ijjii lakkoo?iisero! Ani metekkeewun kazisira?eelya; ta?abraame sannii kalleera ani tabiiniyaame aaniikkoya.

² Waa t'aye kamalabero gosa lakkoshafero. Eelaasa Isira?eeli gutii mooto Waa tos misii geegiserero, mas'aafa garakkeessa me amaro lakkokassaanya?

³ Hassu goorata, Eelaasa, «Goottaa! Kahegeroolkkaa lagadeeran; ban?e tajaarssona diigeen; ani kaalaal hese; inna lagadin dootaraan» amere.

⁴ Ayesuun go?ameen Waa kasisere abbaab meyye? «Baaali kazamamaro tolchchaan kasagadon kuma todoba ibaaddo ussun haasayera» amera.

⁵ Gees kazarkkaneetii hikkamalee sino tawaayi assaabameeren oheseeran uc'c'arri Isira?eeli ja giraanwa.

⁶ Goortta assaabamano sino tawaayi gollee, felooyi lakkoyo; felooyi lii girewa sino tawaa lazo kallayitti lii giratte.

⁷ Goortta la^{2o} metta? Isira^{2e}eljool kadoota-teeran lakkohelateeraan; o²assaabameeren adeen kadootatereen helateenwa; oheseerawunna wodanattisoo duudise.

⁸ Hikkina «Waa wodanattisoo duudise; haanssun hittaari taageeroon il^{2o}oottiso lakkodiyaraan nebebbo^{2o}ottiso lakkomaalaran amame goggos'aafamerooya.»

⁹ Daawutena,
«Dugudittiso ka²abaro wot'amade,
Kalugudaro gumbbi lii ha²abboosise!
Iso tafeleraan meellane isoo gutii hahayito!

¹⁰ Il^{2o}oottiso goggodeenonkko mugud halleewo;
Moo^{2o}oottiso arggetto rakkoyi zuur^{2o} habeeseen» ame.

¹¹ Alla, kallami hoosaro; Ayihuudikokki iyaano kallami takkokkeenoniyya? Lakkoyo! Baasi ka²ayihuudikkotti aalantii Ayizaab fayyinna helate; hikki kakkolleera Ayihuudi Ayizaabii gutii goggogaabbiroon yelinya.

¹² Ka²ayihuudi baasi alamiin kamooggan uuso helamisisera; iyaanokkisona Ayizaabwun uuso leera; Ayihuudi fayyi girewa uuso misimisii ji-inayi girnare.

Fayyinna ka²ayizaab

¹³ Gidda ani isin Ayizaabn ayeesara; Ayizaabn kafarame laanokkee malee handdaanokkee kabajaatara.

¹⁴ Hikkina unatti goggohalchchitoon kekkeesegure isokko kookkoo fayyiisin abddi yelataayya.

¹⁵ Waa Ayihuudi kakkoshafere goorata kakkalee ka²alammi gosa usune wota gowogarro

iso kakkok'op'ataro goorata misi kallinnaro aani laara? Hikki goyikko kakkeyaaro aaniya!

¹⁶ Kaami każabamera minattoo tak'ullooyite golleete kaami dubba kak'ullooye laara; usumaleenna gaakokki hididi k'ulluukki gollee ballaal dubba kak'ullooye* laara.

¹⁷ Miraari kagiro każejjerissa gaawun ballaal kalleera Ayihuudijjool goosami goziyyeen isin ad-deen kagaado ejjerssakokki ballaal olleeteettan Ayizaab banżettisooyi hamas's'iddeen urrawo oot-tisoonna uusokisoo kahedeedamattan golleeten,

¹⁸ Hassu hidiid gutii arookkooriten; gokkooriten adi hikka addeesa; hididi isin sidara kuwaarre isin hididi lakkosidattaan.

¹⁹ Ayesuun gożameen «Ballaal eżebek takkożiyyeeroo banżettisooyi ani goggokaamiiroyya» każanttaan leetaan.

²⁰ Garaya; isoo kakkonberaan ammananawaat-tikko kakkeeyi golleero isin ataatteen kakkożalliteettan ammanteeddenya; abssayeen kuwaarre korameessa aroolleeten.

²¹ Waa met't'aa ballaal olleeraan Ayihuudin go-nenżeyisannon isinuun lakkonenżeyisaro.

²² Goortta tawaa idanena bogi ataankkeessa diyaa; bogi ataankkeessa ożiyyeeraan gutii golleero idane kakkotusara ade isinunya; hikkina kalinnara usu ammananooyi ataayi gogirtteenya; gożataannoon ade goosamiddeen iinnattaan.

²³ Ayihuudi ammanatanawaatti tattisoo gożiiseen tat'awoo banżetisoo abbaabayinaran, Waa iso abbaab tabisin daanddaara.

---

* ^{11:16} Kak'ullooye amano hitta banżee kalekallee goorttun woyyuukki amanoya.

24 Isin Ayizaab addeen met't'aayi kagaado ejjerssakokki ballaal leeteen giraan banze kallayi kamiraaree kazejjessa gaa gutii abbaranttettan. Haa gollee hinzi met't'aayi ejjerssa kamiraarekokki ballaal olleeraan Ayihuudi tabbari banzettisoo tos abbaabayi abbaramin misii daanddanawaataaran!

Shaaga kawaa dubbaan laano

25 Abbilaaalttee! «Noo okanssonna» amiddeen arookkooriten; ani taseginaro hool too gitta; hikkina Isiraeeljjoolkokki diidano eerinnan alleenon giraan Ayizaab dubba raattoo Waa tos taa emeeranunya.

26 Goortta haaya; Isiraeeljool dubba fayyinara. Haanssun

«Kafayisara S'iyoonyikko emeeyinara;
tayayik'ooba sannii dubbakko meellane baasinara;

27 C'ubbokkisoonna kakkobbaase goorata isone wota ani otabinara ammato orusubkokki haafura hikkaya» amame goggos'aafamerooya.

28 Isiraeeljool kawongala haafura atatanawaattii larottisin taayizaab maraan waakkokki diina leeraan; ayesuun gozameen assaabamanokkokki garane ani taodolaalkotti aalanttii Waa ogeelaataraanyan.

29 Waa assaabi sinotteessa kakkosise goorata ofelero felootteessaa yaadakkeessa lakkotiggilisaro.

30 Isin Ayizaab t'ayiteen Waawun ozajajaamoontteen; gidda addeen Ayihuudi

ajajaamiwaattikkotti aalanttii isin shaaga kawaan
helatteettaan.

³¹ Isin shaaga goggohelattetaankki malee
isona shaaga goggohelaranun iso gidda Waawun
ozaajajaamoon leeraan.

³² Waa shaagakeessa ibaaddo dubbaan tusin
amere ibaaddo dubba diidanooyi kashaamero
goggolleeroon yele.

Waawun tasisanttetto kabaja

³³ Waakotti durumma, k'arummana
malabano misii keelddoya! Firddak-
keessa kak'ok'k'oramoonya; raakkeessana
każaddeesamoonya.

³⁴ «Tagoottaa k'ofa tawodanaa kakkasa ayyoyya?
Usuun gorssa kasisara ayyoyya?»

³⁵ «Waa abbaab goggosisiroon Waawun
każam?ayisarana każam?ayisero każatatarana
ayyoya?»

³⁶ Ayees dubba kakkohelamera usukkoya; usu-
unna usuunya; jiruu jiroommaan kabaja
usuun halleeto! Hamiinzi.

12

Arddokki jaarsso

¹ Goortta abbilaalttee! Maarkkisin k'ulluukkina
Waa kageggelaayisiro arddokki jaarsso yelayid-
deen goggosissaanun nenżeyisatano kawaayi ani
isin ebaatara; hikkina Waawun isin kasisattaan
tukkulkki hedoyisatanokisinya.

² Każidanna kageggelaayisiro duuddotti
talleetetto fezi tawaa metto goggomalabtaanun
sammuuttisinii usubaatano iggilissama

kuwaarre hikka alamikotti meellane aani aroolleeten.

³ Adena Waa isinuun mete metee kasisero ammano malee idane shaada kuwaarre kadootis-arokko roori isi²oottisinun kooraayi arooddeeten amere iin tasisantteto sinoyi seagaara.

⁴ Maarkkaani kamooggan mikitajjool gira; metemeteenna maarkokki mikita kalekaleen²i felo aba.

⁵ Usumalee no omooggan leene giraan Kiristoosaa mikita koonna; maar koo kon²i mikitajjool goggolleeneno malee isi isi²orroo k'urannaaminenna.

⁶ Haanssun Waa sinotteessaa noon kasisero kalekaleekki ilabo felooyi hayinss; ilaboolkkaani hegero owaa segaano gollee ammanokkaankki jilbbaa hegero owaa seginna.

⁷ Ilabokkaani kakkaleetun handdaano gollee ataayi handdayinna; ilaboolkkaani agaalssisano gollee goggodootisaroo agaalssinssa;

⁸ Ilaboolkkaani gorssaano gollee gorssa sinss; ilaboolkkaani sisano gollee wodanakko talleete idanee sinss; ilaboolkkaani odonnati²i bariisano gollee ataayi odonnati²i bariinss; ilaboolkkaani nen²eyisatano gollee hikkawa gegelooyi felnna.

Isi saadisatano kallayitti geelanje

⁹ Isisaadisatano kallayitti tarummi geelanje isinuun hagirtte; ayees kameellan diidaa; ayees ka²idan geelayer.

¹⁰ Isi isisii²orroo abbilaalkotti geelanje geelayer; isizi²irroo isizi²isi kabajin dootayeen;

¹¹ Aharooni wodanakko kallee ayyaanakkisinkki kekkeyaanoyi Goottawun handdaa.

12 Abddii geggelaayen; karakkoo goorata obssaa; arggetto ebaayen.

13 Waayi oɔammanaraanun rakkootisooyi kazabttaankko sisa gargaaraa; marttinaayi oɔemeeteran k'op'ayeen.

14 Isin ohorooraraan sommaasayene; kuwaarre arook'anggiteen.

15 Ogeggelaataranne wota geggelaayen; kaɔootarone wotana ooyeene.

16 Isiɔisiɔrroo yaada kooyi isiɔaata gira; isiɔoottisin t'ok'k'isatanona koorano isaagaddeen isikayeraasataro ibaaddone wota raattoo gira; isiɔoottisinii no okanssonna amiddeen arookkooriten.

17 Ibaaddo dubbaa hore kaɔidan kalleero ayees fela kuwaarre, ibaaddo ayees kameellan isin gutii gogeegise, isinna abbaabddeen ayees kameellan aroogeegissen.

18 Isinuun godaanddaame ibaaddo dubbane wota nogoddaa girin minatisinne kadootisaro dubba fela.

19 Abbilaalttee! Halo Waawun iisa kuwaarre isii halo aroobbeeten; «Halo kabeyaaranan halokotti amɔaa kamurnnara aniya amara Waa Goottaa» amame s'aafamera.

20 Haanssun halo biyaanokko suure diinakka gozūzee aamisi gosugubatena t'amisi; hikka gofeltte mulli hizi goggoɔabaroo yelatta.

21 Haanssun ayees kameellan idanee awodin kuwaarre ayees kameellan arooɔawodantte.

13

Odonnati oɔabaawun ajajaamano

¹ Maamisikki odonnnati kakkohelamara fezi tawaakko mankkolle maraan gidda ogiraan odonnnati ozaabaan kakkoshuumameeran Waayi mankkolle maraan, ibaaddo dubba odonnnati kazaboon ajajaamano dootisara.

² Haanssun odonnnati ozaabaan kaneebaatara dubba ajaja kawaa neebaatara; kazajajaamon dubba isi?ootteessa gutii kamurroo firdda keenatara.

³ Mootijjol abssisiin kakkodaanddaaran felo omeellane ofelaraan kuwaarre idane ofelaraan lakkoyo; odonnnati ozaabaan abisatanawaatti dootatta? Goorttanun ayees kazidan feli; felo oziidankko galata helattowa.

⁴ Odonnnati kazaba kuun ta?idan goggofelloon kashuumamera Waawun kahandaaroya; odonnnati kazaba shiifa kakkonmoowatera adda mankkoleenon maraan ati kameellan kafelatto gollete odonnnati kazabo abissa; usu meellane ofelaraan murrisanona halo tawaa tusaa Waawun handdaara.

⁵ Haanssun min kawonooyi odonnnati ozaabaawun ajajaamano dootisara; kakkoon?ajajaamattana murroo owaa abssatano kaalaal anleennon giraan, sammuutisin mankkowok'asatto maraan laano dootisara.

⁶ Giira kakkomurattaanna haanssunya; odonnnati ozaabaan hin?a feloo felaa ogiraanna Waawun handdayinya.

⁷ Goortta odonnnati ozaabaawun felin kadootisaro dubba fela; giira kakkodootisaroon giira mura; k'arat'a kakkodootisaroon k'arat'a mura; abssayin kadootisaro abssatano, kabaja kakkodootisarona kabaja sisa.

Isi?isiirroo isi?isii geelatanokokki gara

⁸ Tamaayyo anzana isinuun aroogginno; girin tadootisatta anza isi?isii geelatano kaalaal halleewo; ibaaddo kageelaatara seera ooratara.

⁹ «Aroo sharmmut'iite, aroolagadde, aroohette, ibaaddo kakkaleekki kalleero kooko aroohalchchitte» ka?amara ajajaalnna kakkaleenna ajajaal dubba «ibaaddo isi?oottaa aani yela geelaa» ka?amaro ajaja kooyi orroo gira.

¹⁰ Ibaaddo kageelaatara dubba kageelaataro ibaaddo gutii ayees kameellana lakkofelaro; haanssun ibaaddo kageelaatara seera dubba ooratara amanoya.

¹¹ Goortta huddurokko kakkonabbaaddan goorata gidda giyaano addeesa; hore kakkotammannenno gooratakko suure gidda no kakkofayyinna goorata aaloo no tos gabbalamera.

¹² Hemeen rooraa gitta; arrina gabbalantteta; Haanssun mugudii ofelamaraan felo iinssa; ka?ifa huu kajereene sarssanna.

¹³ Arri goggosesseetannoo maaragee girnna; dudduroyinna setiinna, sharmmut'aano, rarragatanooyi, dogamanooyinna, gaabbanoooyi aroolleenno.

¹⁴ Ayesuun gozameen Goottaa Yesuusa gira kuwaarre soozoottisinkokki halchcha bin arooheddeen.

14

Ibaaddo gutii aroomurtteesite

¹ Isinii orroo ammano laafakki kalleero ibaaddo kadogamisiro yaadakkeessa gutii hatuffannoonna hafirddinooni atayeen.

² Masuussaan ibaaddoti koo ammanoo kaʔameen dubba aamin kadaanddeyisiro ammano girrowa; ammanoo kaʔataannon gira kakkalee ibaaddo goʔameen akaakiltte kaalaal aamara.

³ Haanssun maammenna kaʔaamara ibaaddo kaʔaamoon aroottuffanno; kaʔaamoonna kaʔamaro ibaaddo gutii aroofirdino; Waa ammanokkeessa atatera.

⁴ Hayya, kakkalee kahandaaro gutii kafirddatta ati ayyotta? Usu goʔaallenna goorttun goziyyena tagootta haajaattta. Suurewa Waa aalliisin mankko-daanddaaro maraan ataate aallara.

⁵ Usumaleenna arri too takkalee arrikko aaloo takabajaanttetta ame kahedara girrowa; kakkalee ade arri dubba amalekkotti kabaja abtta kuwaarre arriil orrokko kaleenna lakkogitto ame hedara. Goortta hikka aankkikki ayees mete metee ibaaddo wodanatteessaa kaʔammanero hafelo.

⁶ Arri too takkaleekko kale yele kahedara ibaaddoti, haa kakkonyelara Goottawun amereya, soo kaʔamarana Goottawun amere aamara Waawunna galata sisara, kaʔaamoonna Goottawun amaa lakkoʔamaro Waawun galata sisara.

⁷ Nookko maayyona isiʔoottessaan kagirara, isiʔoottessaanna kagowaara maayyona lakkogiro.

⁸ Gogirnnena Goottawun girinanna; goggoo-nena Goottawun gowaanna; haanssun gogirn-nena goggoonena ogottanna.

⁹ Haanssun Kiristoosa goyere goyikko kakkok-keera neefone ogiraawunna ogooyeranun Goot-taa liinya.

¹⁰ Hayya, ati abbikkaayi gutii muun firddaatta?

Goorttun abbikkaa muun tuffaatta? No dubbana kafirdda arjaaata kawaa horee aallinanna.

¹¹ Aalantina, «Ani arddokkiya; amara Waa; ibaaddo dubba gilbkkeessaayi in horee gilbbisinnara; hi2itteessana ani Waa laano in atotinnara» amame s'aafara.

¹² Haanssun no metemetekkaani feloozoottaankokki gara Waayi horee aallinne abbaab sisinanna.

Ibaaddon handuddufo laanakko isi ooratano

¹³ Haanssun koo kakkalee gutii aroofirddinno; ayesuun gozameen maamisikki ibaaddona abbikeessakokki raadii handuddufo goorttun kahanduddufisiro laanakko isizoottessa ha2oorate.

¹⁴ Ayees koo battiikkiya ame kahedaro ibaadon hassu ayees usuun battiikki laara kuwaarre maamisikki ayeesina metekkeessayi battiikki liwaatti ani Goottaa Yesuusaayi malabere addeesisara.

¹⁵ Ati ka2aamatto babokkokki aalantii abbikkaawun handuddufo golletee geelanjeeysi kagitto lakkotto; Haanssun Kiristoosa kakkongoyerо ibaaddo, ka2aamatto babokkokki aalantii goggobaaron arooyeltte.

¹⁶ Goortta isin dollee ka2idankki kalleero ayees kakkalee goggot'ik'eroon arooyeltteen.

¹⁷ Wononnati kawaa Ayyaana K'ulluukkii tahelematto k'ullumma, nogoddana gegelooyyaan kuwaarre ta2aamona tat'amo haajaa lakkotto.

¹⁸ Hikkakokki gara Kiristoosan kahandaara ibaaddo Waa geggelaayisara; ibaaddo dolleenna kagalataameya.

¹⁹ Haanssun nogodda kakkohelamattona isizorroo isi isi kakkodhaabbisanno ayees felnna.

²⁰ Babokkokki aalantii felo owaa lakkodiig-inno. Babo dubba kamuc'cimeya; ayesuun gozameen kakkalee ibaaddo kahanduddufisiro babo aamano lakkogarayo.

²¹ Haanssun abbikkaa goggohandudufisoonkko soo aamanawaatti, t'amo kawoyinii t'amanawaatti, goorttun maamisikkina kahanduddufisiro kooko felanawaatti ka?idankkiya.

²² Goortta hikki ammano kuyyeenna Waayi t'e?ee halleewo; tukkulkiya ame ka?ammanaro ayees gofele sammuutteessa kawok'asinoon ibaad-doti kagalataameya.

²³ Hedataa ka?amara ibaaddoti ade felozootteessa ammanooyi gutii dhaabbannoон kagiro mankkolleе maraan usuun firddaaminara; ammanooyi kafelamoon ayees dubba c'ubboya.

15

Isi geggelaayisatanakko kakkalee ibaaddo geggelaayisano

¹ No ammanoo o?atii olleenenna, ammanooyi ohararaankokki harano sidano dootisara kuwaarre isi?ottaani oolaal ogeggelaayisatanno laano lakkodootisaro.

² No metemeteyi kakkalee ibaaddo ammanoo goggotaaroon usu kagarggaarrona kageggelaay-isiro ayees felinna.

³ Kiristoosa isi?ottessa lakkogeggelayisatere; suurewa, «Ibaaddo ku kahabaarerä habaar iin gutii gee» ka?amara k'ulluukki mas'aafakokki haafura usu gee.

⁴ K'ulluukki mas'aafakko noo tahelatanno obssiinna goggo?innaayi abddi goggogirttoon t'aye kas'aafamera dubba noon agaalssis goggolleeroon s'aafamera.

⁵ Obssiinna goggo?inna kasisara Waa Hedo isin isizi?orroo tayesuusa Kiristoosa masuussa debee sesseetaa usune wota raattoo kakkogittaan giri isinuun hasiso.

⁶ Usumaleenna Goottakkaani kayesuusa Kiristoosa odo kalleero Waa*, wodana tooyinna haafura kooyi isin usu goggokabajiitaan hayelo.

Kawongala haafura Ayizaabn lallabaamano

⁷ Kiristoosa tawaa kabajaawuun isin goggok'op'ateroo isin dubbana kookkoo isizi?orroo geggelooyi k'op'ayeen.

⁸ Hikka ayeesaa giraan Waa kat'awoo odolaalun tasisera abddi felooyi goggohayitoonna rummi tawaa goggo?addeesanttoon Kiristoosa Ayihuudin kahandaaro lee amanoya.

⁹ Kiristoosa Ayihuudin kahandaaro kakkolleeree takkalee aalanti Ayizaab gara kashaaga Waa goggogalatiroonya; hikkina, «Haanssun ani ku Ayizaab orroo galatiinara;

Megekkaawun mazamurii galata sisinara» amame goggos'aafamerooya.

¹⁰ Adena,

«Isin Ayizaab,

Gosa kawaanne wota gegglaayen!» amame s'aafamera.

¹¹ Adena,

---

* **15:6** Kahorkkoo kagiriikki mas'aafayi kayesuusa Kiristoosa odona Hedona amara.   **15:9** 2 Sam. 22:50; Mez. 18:49.

«Ayizaab dubba! Goottaa galataa;
 Gosa dubba Waa galataa!» amame
 s'aafamera.

¹² Usumaleenna Isiyaasa

«Taʔisseeyi sanniikko kaʔumulaminara emeeyinara;
 Ayizaab horehayi geggesin kinnara;
 Isona abddittisoo usu gutii kaataran» amara.

¹³ Abddittisin Ayyaana K'ulluukki hunnaa ji-inataa goggoseettoon abddi kasisara Hedo isin usuu mankko²abddatteen maraan geggelona no-goddana aaloo isinuun hasiso.

P'awuloosa jabuuyi kakkos'aafero aalantti

¹⁴ Abbilaalttee! Idanee oʔammagantteettan, mal-abanoo odurummatteteettanna isin mete metee kakkalee gorssiin kadanddeetan laanokkisin ani addeesera.

¹⁵ Ayees kookkoo ani isin shaadisiin dootere hikka handdaa Waa iin tasisero sinookki malee jabuuyi isinuun s'aafera.

¹⁶ Hitti sinona iin kakkonsisanttetta kageggeloo haafura kawaa Ayizaabn lallabaa tuuk'aamo aani liire Yesuusa Kiristoosaan handdayiniya; haanssun Ayizaab ayyaana K'ulluukkii kak'ullooyena Waa kageggelaayisaro jaarso lii goggogabalamirawun handdaara.

¹⁷ Hitta aalantti Yesuusa Kiristoosaayi Waawun handdayin daanddaanokkeyi ani t'aadatara.

¹⁸ Ayizaab kaʔajajaamaro goggolleeroon yelin Kiristoosa haafurakkeeyinna felo²ootteekokki garane kafelero ayees gollee kuwaarre ayees koonna ayeesin lakkojabaayinaro.

¹⁹ Usumaleenna kajinjiin baasana omamisiran felooyi, Ayyaana K'ulluukkikokki hunnaanna

Iyyerusaalemikkona usu gobobkko haggazabere kaziliwaark'ooni ul taageeroon kakiristoosa wongala agaalssisera.

²⁰ Arggetto halchchakki ibaaddo kakkalee kadhaabbisero haggazabano anlleennon kakiristoosa mege takkomaalssamoon giro banze dubba kazidankki wongala lallabaanoya.

²¹ Hikkina,
«Hittakko horene garakkeessa koonna kakkon-segaamoon gira ibaaddo dinara;
Garakkeessa amaalon kagirana shaadinara»
amame goggos'aafamerooya.

P'awuloosa ul Roomi tos seeyin k'oppaano

²² Gidda gin ani isin tos emeeyin kakkowaayara t'aye isinuuun kazayeesere ayeeskkokki aalanttiya.

²³ Gidda ade hikka gobobii kagiro ulii takkofellaan banze mankkoginnoon maraan, usumaleenna gees kamooggankko haggazabere isin din halchcha kazatii mankkozabo maraan,

²⁴ Ul kazisifeeni tos kokkoseeye goorata usu raanne isin din hedera. Goorata kic'c'arun isinne wota gegelooyi kakkozadallaye goorata sesseet-tanttee horeddi seeyin kadaanddeeyisiro isin in kagarggaarnnattan ani abddi yelatara.

²⁵ Gidda ade Waa ozammanaraanun kasisaminnaro maragade abire ul kaziyerusaalemi tos seeyinnara.

²⁶ Hikkina ul kamek'edoonyayinna ul kazakkaayayi kagira ibaaddo kawaa Iyyerusaalemi kagiro hiyyeessaalun maragade kagarggaarssa fezitisooyi farin mankkodootateen maraanya.

²⁷ Hikki gargaarssana fezitisooyi kakkoonsiseeran kadootisaro mankkolle maraanya;

Ayizaab Ayihuudine wota somma oɔayyaana
ohedeedamaraan gollee isona somma osooyeti
Ayihuudi   garggaarin   mankkodootisaro
maraanya.

28 Haanssun hikka kakukkuzamero maragade
Iyyerusaalemi tos geesi sisigure felozoottee kakko-
gussaye goorata ulkisinne emeeyire isin diire ul
kazisifeeni seeyinara.

29 Isin tos kakkozemeeye goorata uuso kakiris-
toosa mig yeli aati emeetanokkee addeesara.

30 Abbilaalttee!   Garakkee Waa tos
ebaataa,   felonie wota moozabatanokkeeyi in
goggogarggaarttanun   Goottakkaani Yesuusa
Kiristoosaanna   Ayyaana   K'ulluukkikotti
geelanjee ebaatara.

31 Isin iin kakkoonzebaayinattaan ul kayihuuda
kagiro Waa kazammanoon ibaaddokotti genekko
ani goggohesiroonna Iyyerusaalemi ogiraan
felozotti Waa ozammanaraan dollee atamano
goggogirrawunya.

32 Hikkina kakkollee goorata fezi tawaa golletee
geggelooyi isin tos seeyigure isinne wota goorata
kic'c'aruun adallaayin dootara.

33 Kanogoddhaa Waa Hedo isin dubbane wota
halleeto! Hamiinzi.

16

*Tap'awuloosa nogodda ul karoomii kagiro
amanilun*

¹ Febeni takinkira katamaayi min kazebii
tahanddatto tazabddantte abbattaani laano
goggozaddeessanun dootara.

² Ese inna kakkalee kamooggan ibaaddo tagarggaarttetto mankkolleete maraan amaniilun martti k'op'atano kadootisarokki malee mege kagoottayi k'op'ayiddeen eseen kadootisaro kooko dubba goggogarggaarttanun ani hadara amara.

³ Felo oyesuusa Kiristoosa inne wota ofelaraan P'irisk'k'llanna entterkisee Ak'ilaa nogodda geegisa

⁴ Isona in maraan goyiinna duuddo ozekkaasateerenyan; hikkanunna arggetto iso galataara; ani kaalaal anlleennon giraan Ayizaabkko abddittisoo tos kazabbaabatero amaniilna kamooggani min kazebinee leere raattoo galataraan.

⁵ Minkkisooyi ebiin kakukkumaro amaniilun nogodda geegisa.

Kaʔisiya ul horaarje Waayi kaʔammanero ani kageelaatitaro Ep'enet'oosiin nogodda geegisa.

⁶ Isinuu tanjiin tadaafurttetto Maaryameen nogodda geegisa.

⁷ Iine wota shaameen ogireewunna ofarameeraan orroo addeesamen ogireen Ayihuudi olleeren fallikkeewun, Andirok'oosana Yuulyaan nogodda geegisa; isona Kiristoosa ammananoo inkko t'aanan.

⁸ Mege kagoottayi ani kageelaatitaro Anp'iliyat'osin nogodda geegisa.

⁹ Felo okiristoosa noonne wota kafelaro kalleero Urbbaanosaanna ani kageelaatitaro Ist'aak'usaan nogodda geegisa.

¹⁰ Kiristoosa giranoo c'aafamere kakkozatotaameroo Ap'ilisiinna, usumalee

Arsit'obulosakokki kaminee ibaaddon nogodda geegisa.

¹¹ Ayihuuditi fallikkeewun Herodiyoninna kanarssisi kaminee ibaaddokko Gootta ka?ammaneroon nogodda geegisa.

¹² Kagoottaa handdaawun odaafuraran abbajolaalkkaani Tiruufaynaawunna Tiruufoosan, usumaleenna ade kagoottaa handdaawun aaloo tadaafurttettona mege kakiristoosa ani tageelataro persisin nogodda geegisa.

¹³ Goottawun handdaanoyi aaloo ka?addeesamero Rufoosiina ade in erekisee aani geelataa tagitte Aayetteessanna nogodda geegisa.

¹⁴ Asnikirtoosana Felenggon, Hermmesin, Pat-tirobaasiinna, Hermmaasiin, isone wota tagitto abbilaalun nogodda geegisa.

¹⁵ Fillegoosaan, Yuulya, Neriyaanna abbatteessaan usumaleenna olumppaasinna isone wota ogiraan Waa ozammanaraan dubbaan nogodda geegisa.

¹⁶ K'ulluukki isi?anggatanoyi nogodda aata. Kakiristoosa kamooggan min ka?ebi dubba nogodda isinuun farramera.

Kagachchoo gorssa

¹⁷ Abbilaalttee! Isin ka?agaalssatteettan agaalssisi neebaataa isin orroo kalekalee beeyanona rakkoo kakkeenaro ibaaddokko isi?oorayeen; isokkona fakkima!

¹⁸ Hikka aankkikki ibaaddo isi?oottisso kuwaarre Goottakkaani Kiristoosaan lakkohanddaaran. Ayees on?omooyisaa fayyankkakki ibaaddokotti wodana sobaraan.

¹⁹ Handdaanokkisin dubba maaleeran hikkani-inna ani aaloo geggelaayera; golleenna kažidan kallee ayesuun k'aroolee, kameellan kalleewun fayyankkanzi goggolleetanun dootara.

²⁰ Hikka gofeltteen nogodda kasisara Hedo saami s'alaye luk'k'ažoottisin hegelii c'anc'c'anara, Tagootta Yesuusakotti sino isinne wota halleeto.

²¹ Inne wota kafelara T'imotoosa usumaleenna ade Ayihuudi fallikkee olleeraan Luk'iyoosa, Iyosonina Sosip'at'irosa nogodda farrameeran.

²² Hikka handdaa kas'aafera ani T'ert'iyoosina mege kagoottayi nogodda farramara.

²³ Inna hittanii kagiro min kažebi dubba kamariittiisara Gaayoosa, usumaleenna, ade kata-maakokki odonnati kažabanaaye Eerasit'oosi, ab-bikkaani K'uwart'oosi nogodda farramaraan.

²⁴ [Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakkotti sino isin dubbane wota halleeto! Hamiinzi.]

Kasommaa ebi

²⁵ Ani kalallabaaro kageggeloo haafura gara kayesuusa Kiristoosa kasegaamaro handdayinna gees kat'awookko haggazabere siyyame kažaddallaatero, gidda ade kamutero tarummi hoolkkotti garane Waa ammanokkisinii goggožaallitanun isin yelin daanddaara.

²⁶ Gidda adde hitti rummi muttetta; jiruu jiroommakki Hedokokki ajaja dubba ammanire goggožajajaamiroon kahegerool mas'aafakokki garane gosa dubba goggožaddeesiroom leera.

²⁷ Usu kaalaal k'arumma kažabo Hedo koo, Yesuusa Kiristoosakokki garane jiruu jiroommaan galata haggeewo! Hamiinzi.

**Ammato Oꝝusub
The New Testament in the Baiso language of Ethiopia,
Latin script**

copyright © The Word for the World International

Language: Bayso (Baiso)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 30 Apr 2025

6e4c0290-17d8-5d1c-ba1a-8827fe99140e